

але так Бог дав, що я тепер єдиновладний самодержець український. З тим і йдїть. Завтра буде справа й розправа».

Двайцять третього лютого Кисіль знов пішов до Хмельницькому і почав йому говорити про переговори. Хмельницький відповів йому: »Шкода й говорити! Був час говорити, коли панн ганяли мене до Диїпру і за Диїпром, і як я бив ляхів і на Жовтих водах, і під Корсунем, і під Пилявою. Тепер я вже доказав те, що і не мислив; докажу ще й те, що замислив. Вибю з ляцької неволі цілий український нарід. Двіста, триста тисяч війська буду мати. Орда стоїть на готові. Доволі буде менї землі по місто Холм, по Львів та по Галич. А ставши над Вислою, скажу ляхам: »сндїть, гяхи! мовчїть ляхи!« Не зістаеть ся ні одного польського князя, ні шляхтича на Україні».

Промовляючи ті слова, Хмельницький зскакував з місця, тупотїв ногами, скуб себе за волосє. Польські послї здеревелиїти, слухаючи ті слова.

Після такої мови, польські послї пішли до дому. Хмельницький не звелїв їх пустити до себе, і вони стали боятись, щоб їх не згубили з світа. Але вони впросили Виговського, щоб він встоював за ними перед гетьманом. Хмельницький знов покликав їх до себе і витягнув з під килима, що ним був застелений стіл, лист.

Там були написані постанови згоди з Польщею: а між иншими постанови, щоб запорожське військо на цілій Україні ма-ло свої давні вільности, щоб жидів вигнати з усїєї України, щоб козацький гетьман держав справу тільки з королем, а не з паннами; щоб на Україні і Білій Русі воеводами та каштелянами було настановлено тільки українців православної віри; щоб київський митрополит мав перше місце після католицького митрополита в варшавському сенаті і т. ин. Послї прочитали постанови і тільки плечима здвигнули. Після таких переговорів та умов комісарі; чи послї, виїхали з Переяслава. Вони казали, що Хмельницького полковники сичали та шипіли на поляків, неначе гадюки, і знали, що не буде мира між поляками й козаками.
